

REMISSYTTRANDE

2020-12-09

Dnr 0446/20

Er referens: Fi2020/04742

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

Remissyttrande över promemorian Stöd vid korttidsarbete i vissa fall

Brottsförebyggande rådet (Brå) har fått rubricerade promemoria på remiss och lämnar följande yttrande. Brå tillstyrker förslagen. Det enda förslag som ligger nära Brås ansvarsområden är det om revisorsintyget. Där vill Brå betona att de rimligtvis kan fylla en roll genom att stänga ute företag som inte kan få en revisor att uttala sig kring deras ekonomiska förhållanden samt underlätta för Tillväxtverket att bedöma om företagen som ansöker verkligen är berättigade till stödet.

Ytterligare en fördel med åtgärden är att den syftar till att förebygga felaktiga utbetalningar. Brå anser dock att det troligen finns större behov av sådana tidiga åtgärder, då det är svårt att återkräva felaktigt utbetalda belopp från kriminella aktörer som medvetet begår brott mot systemet. Detsamma gäller företag som går i konkurs. Det gäller i synnerhet om avstämningen av stödet sker först flera månader efter ansökan, då centrala förhållanden kan ha förändrats. I vårt förra remissyttrande kring detta stöd (ert diarienummer Fi2020/02127/S1, Brås diarienummer 0162/20) underströk Brå vikten av att utvidga underrättelseskylldigheten och att skapa tydliga ingångar för tips. Detta för att öka förutsättningarna för att Tillväxtverket får kunskap om felaktigheter *innan* beslut fattas och utbetalning sker.

Ekobrottsforskaren Michael Levi (2008) har identifierat tre typer av bedragare, en typologi som också tillämpats i Brås forskning om bidragsbrott (ISF och Brå 2011:12):

1. Planerade bidragsbrott, där brotten från början är en del av affärsplanen
2. Medveten övergång, där företagaren försöker att rädda sin verksamhet
3. Det sluttande planet, där företagaren gradvis hamnar i bidragsbrottslighet.

Något förenklat kan man misstänka att den första kategorin ofta kräver myndighetssamverkan, kanske till och med på underrättelsenivå för att identifiera. Kategori 2 och 3 har fått stödet på korrekta grunder, men sedan – ofta på grund av bristande lönsamhet – börjat övergå i överutnyttjande eller brott. I synnerhet företagare som befinner sig på ett sluttande plan bör snabbt upptäckas, så de styrs rätt igen i ett tidigt skede. I den pandemisituation vi befinner oss är det således särskilt centralt med tidiga avstämningar och andra förebyggande åtgärder mot brott.

Detta yttrande avges av generaldirektör Kristina Svartz efter föredragning av biträdande enhetschefen Johanna Skinnari.

Kristina Svartz

Johanna Skinnari